

siono: 1. potrzebę założenia muzeum etnologicznego; 2. konieczność uwzględnienia w nim wszystkich działów etnologii; 3. utworzenie oddziałów etnograficznych, polskiego, ruskiego, ormiańskiego i żydowskiego i 4. umieszczenie muzeum w pałacu sztuki na placu wystawy.

2. Ekscerpt uchwalonej odpowiedzi Wydziałowi Kraj. polecono Zarządowi Tow. ogłosić w pismach codziennych.

Na tem obrady zakończono.

Czwarte posiedzenie Zarządu odbyło się dnia 16. maja br. Obecni pp.: prof. Dr. Dybowski, Bał, Dr. Gorzycki, Dr. Kolesa i Dr. Krček.

Przewodniczył prezes Tow. prof. Dr. A Kalina.

1. Przyjęto 6 nowych członków.

2. Zatwierdzono oddział Towarz. w Wieliczce (przewodniczący S. Udziela).

3. Na zaproszenie centralnego komitetu dla obesłania wystawy paryskiej w Austrii — postanowiono odpowiedzieć przychylnie i wziąć udział w dziale etnograficznym.

4. Przyjęto do wiadomości zaproszenie z Pragi do wzięcia udziału w 100-letnim obchodzie rocznicy urodzin Fr. Palackiego — uchwalono wziąć udział w tym obchodzie przez wysłanie delegata.

5. Na najbliższy odczyt przeznaczono rzecz rady Baranowskiego: O Karaitach.

6. Uchwalono rozesłać rozprawę Dr. Krčeka o pisankach (odbitka z „Ludu“) wszystkim, którzy na kwestyonaryusz pisankowy nadesłali odpowiedź.

7. Uchwalono 7 członków, zalegających z wkładkami, wykreślić z listy członków.

8. Uchwalono rozesłać resztę egzemplarzy kwestyonaryusza sobótkowego.

9. Uchwalono papier i kowerty Tow. ozdobić odpowiednią winiętą.

II. Sprawozdanie oddziałów.

1. Oddział Towarzystwa ludoznawczego w Buczacz.

Oddział założono 3. grudnia 1897. za staraniem del. prof. L. Młynka — przy współudziale i gorliwym poparciu ówczesnych członków Tow. zamieszkałych w Buczacz: dyr. gimn. Franc. Zycha, Dra. M. Hirschlera, insp. szkol. A. Janickiego, ks. J. Ściśłowskiego, profesorów: W. Wiśniewskiego, M. Markowskiego, P. Banacha, A. Orzechowskiego, tudzież pp. W. Guratowskiej i A. Młynkowej.

Oddział odbył dotychczas t. j. od 3. grudnia 1897. do 15. kwietnia 1898. jedno zebranie ogólne i trzy posiedzenia Zarządu z następującym przebiegiem:

Zebranie ogólne dnia 18. grudnia 1897. Obecnych było 20 osób, między nimi 14 członków Tow. Przewodniczył del. Tow. prof. L. Młynek, pisał protokół człon. Tow. prof. P. Banach.

W zagajeniu podziękował przewodniczący obecnym, że przychylni jego zaproszeniu raczyli przybyć na zebranie — zaś członkom założycie-

lom wymienionym poprzednio, za poparcie jego usiłowania około założenia I. oddziału Tow. ludoznawczego w Buczaczu.

W przemówieniu tem rozwinął dość obszernie cel i zadanie Tow.: „obudzenie w obywatelach kraju poczucia narodowego i miłości wszystkiego co swojskie“ —

„Cudze chwalimy — swego nie znamy;
Sami nie wiemy, co posiadamy“.

Następnie odczytał pismo od głównego Zarządu Tow. we Lwowie z 10. grudnia 1897., zatwierdzające założenie oddziału buczackiego, oraz kilka listów z życzeniami dla nowo powstającej Instytucji naukowej w tych stronach. Wreszcie zawezwał zebranych członków oddziału do wyboru 4 członków Zarządu oddziału, proponując na przewodniczącego p. dyr. Zycha, na zastępcę Dra Hirschlera, na skarbnika inspekt. Janickiego i na sekretarza prof. Banacha.

Po ożywionej dyskusji, w której zabierali głos: pp. Zych, Hirschler, Służewski, Banach i Guratowska, zgromadzeni jednogłośnie obrali: przewodniczącym oddziału L. Młynka, zastępcą Dra M. Hirschlera, skarbnikiem A. Janickiego, sekretarzem P. Banacha.

I. Młynek podziękował zebraniu, że raczyło go zaszczyścić swoim wybozem na przewodniczącego, przyrzekł, że będzie się starał piastować tę godność z jak największym pożytkiem nie tylko dla samego oddziału — ale i dla „jego kochającej go macierzy“, głównego Zarządu we Lwowie. Potem nakreślił plan, według którego myśli rozwinąć swoją działalność — i prosił zebranych o przyjęcie go jako podstawy dla oddziału raz na zawsze. Plan ten obejmuje 4 punkta zasadnicze:

1. Ugruntowanie oddziału na silnej podstawie przez pozyskanie mu jak największej ilości członków i przyjaciół.

2. Badanie ludu i jego właściwości w powiecie buczackim i sąsiednich.

3. Pouczanie się wzajemne za pomocą odczytów, pism i pogadań naukowych o ludzie polskim i sąsiednich.

4. Założenie muzeum ludoznawczego w powiecie, które mieściłoby w sobie wszystko, co stoi w związku z ludem, jego życiem domowym i społecznym, oraz wytworami jego duchowej i technicznej pracy.

Zebranie plan powyższy przyjęło jednogłośnie, a zarazem postanowiło bacznie przestrzegać i pilnować jego ścisłego wykonania w przyszłości.

Przewodniczący zapytał następnie, czy kto z członków nie ma jakiego wniosku zdążającego do wskazania dróg i środków potrzebnych do wykonania poszczególnych punktów dopiero co nakreślonego planu przyszłej pracy oddziałowej. Na wniosek p. Guratowskiej zgromadzenie uchwaliło „pozostawić pod tym względem wszelką swobodę obecnemu Zarządowi jako najlepszej świadomości celów i zadania oddziału“.

Na zakończenie odczytał sekretarz prof. Banach swoją pracę: „O początkach ludoznawstwa w Polsce i na Rusi. Zebrani podziękowali mu oklaskami.

I. Posiedzenie Zarządu odbyło się dnia 10. stycznia; II. 10. lutego; III. 6. kwietnia b. r. Brali w nich udział pp. Dr. M. Hirschler, insp. szk. A. Janicki i prof. Banach. Przewodniczył im prof. L. Młynek

Powzięto na nich następujące uchwały:

1. Urządzić kancelaryę oddziału i zakupić potrzebne książki: dla przewodniczącego, sekretarza i skarbnika; nadto postatarać się o wszystkie roczniki „Ludu“ (I—IV).

2. Wylitografować ewentualnie rozesłać 200—300 egzemplarzy zaproszeń do wybitniejszych osób w powiecie i jego okolicy, aby zechcieli przystąpić na członków oddziału.

3. Wylitografować kilkaset ćwiartkowych kwesyonaryuszy z różnych działów ludoznawstwa i te rozesłać w powiecie i jego okolicy celem zebrania potrzebnych materiałów ludoznawczych.

4. Zdać na najbliższem posiedzeniu Zarządu sprawę z dotychczasowych zbiorów oddziału, prowadzonych pod kierownictwem prof. L. Młyka, Banacha, Markowskiego, Orzechowskiego i innych.

5. Urządzić na podstawie powyższych zbiorów szereg publicznych odczytów: w Buczaczu, Monasterzyskach, Jazłowcu, Baryszu i Uściu solnem — z jednej strony dla pozyskania w ten sposób mieszkańców powiatu dla dalszych celów oddziału buczackiego — z drugiej dla zebrania potrzebnych funduszków na rozmaite jego wydatki.

6. Uregulować kasę oddziałową.

7. Rozpocząć akcję celem założenia ludoznawczego muzeum w powiecie.

Z uchwał powyższych wykonano dopiero częściowo: uchwałę 1. 2. 3. Praca oddziału idzie bardzo powoli — napotyka bowiem, jak każda instytucja początkowa, co krok na liczne przeszkody, które czasami z trudnością tylko i pewnym wysiłkiem dają się usuwać. Zarząd żywi jednak niepełną nadzieję, że przy usilnej pracy do przyszłego ogólnego zebrania w r. b. z nimi się upora i oddział wprowadzi na właściwe tory.

W Buczaczu, dnia 15. kwietnia 1898.

Dr. Mieczysław Hirschler
zastępca przewodniczącego.

L. Młynek
przewodniczący oddziału

2. Sprawozdanie z pierwszego zgromadzenia członków Towarzystwa ludoznawczego

które odbyło się dnia 5. kwietnia 1898 roku o godzinie 5-tej po południu w Wieliczce.

Obecni: pp. Stanisław Czerski, nauczyciel w Wieliczce, Władysław Koch, słuchacz filozofii w Wieliczce, Józef Kownacki, słuchacz praw w Wieliczce, Wojciech Ozga, nauczyciel w Koźmicach Wielkich, Marcin Rembacz, nauczyciel w Wieliczce, Jan Śliwiński, stygar w Wieliczce, Seweryn Udziela, inspektor szkolny w Wieliczce.

Zebrańie zagaił Seweryn Udziela, delegat Towarzystwa ludoznawczego i zaprosił zgromadzonych członków do ukonstytuowania się w oddział Towarzystwa ludoznawczego i wybrania Wydziału oddziałowego.

Przez aklamację zostali jednogłośnie wybrani :

Seweryn Udziela przewodniczącym, Marcin Rembacz sekretarzem, a Józef Kownacki skarbnikiem, nadto do Wydziału weszli: Władysław Koch, Stanisław Czerski i Jan Śliwiński.

Następnie uchwalono :

1. Każdy członk będzie się starał, aby w ciągu roku zjednać Towarzystwu przynajmniej jednego nowego członka.

2. Posiedzenia wydziałowe odbywać się będą każdego miesiąca.

3. Na każdym posiedzeniu członkowie będą sobie komunikować prace swoje z zakresu ludoznawstwa i wspierać się wzajemnie w poszukiwaniach ludoznawczych.

Następnie Przewodniczący przedstawił zgromadzonym kilkanaście kartonów zebranych przez siebie wzorów białego haftu z okolic Krakowa i oznajmił, że gromadzi materyały do opisu miejscowości w powiecie pod względem etnograficzno-topograficznym.

P. Rembacz oświadczył, że zbiera ludowe środki lecznicze w tutejszym powiecie.

P. Ozga zawiadomił, iż gromadzi przysłowia ludowe z Sierczy i Koźmic Wielkich.

P. Śliwiński spisuje bajki i legendy górników wielickich.

Najbliższe posiedzenie oznaczone na dzień 1. maja na godzinę 11 przed południem.

Na tem posiedzenie zakończono.

Marcin Rembacz
Sekretarz.

Seweryn Udziela
Przewodniczący.

III. Zgromadzenie miesięczne Towarzystwa.

Trzecie zgrom. miesięczne Tow. odbyło się w sobotę dnia 2. kwietnia w sali muzeum botanicznego na Uniwersytecie. Odczytał p. Jan Grzegorzewski rzecz p. t. „*Epopeja tatrzańska o królu Wyporku i królu Węzu*“. Prelegent zapoznał słuchaczy — licznie zgromadzonych z fragmentami zacierającej się już obecnie u ludu tatrzańskiego epopei ludowej, której treścią jest walka górali — czyli państwa króla Wyporka i jego potomków z królem Węzów. Przypomina to bardzo podobne epopje u innych ludów z epoki najazdów międzyplemiennych; wniosków jednak prelegent nie wysnuł jeszcze żadnych, albowiem przedstawił tylko 1szą część swej pracy. Z tego powodu została także dyskusya odłożoną aż do odczytania części 2giej.

Czwarte posiedzenie naukowe odbyło się dnia 6. b. m. w sali botan. na Uniwersytecie, na którem miał odczyt radca szkol. *Bol. Baranowski*: „*O Karaitach*“. Prelegent badał Karaitów w Haliczu i zwrócił baczną uwagę na ich język. Okazało się, że jestto bezkwesty język bardzo zbliżony do tureckiego. Zważywszy ponadto, że Karaici przyszli do Galicyi